

Instruktor/instruktorka pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou (kód: 39-008-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo práce a sociálních věcí
Skupina oborů: Speciální a interdisciplinární obory (kód: 39)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v základních právních předpisech, normách a technických dokumentech pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou	4
Orientace ve funkcích osobních ochranných pracovních prostředků používaných při práci v závěsu na laně a složitých lanových přístupech	4
Vyhodnocení rizik při práci ve výškách a nad volnou hloubkou a zpracování technologického, popř. pracovního, postupu pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou	4
Volba pracovních technik a použití osobních ochranných pracovních prostředků pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou	3
Kontrola osobních ochranných prostředků pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou	3
Školení pracovníků vykonávajících práce ve výškách a nad volnou hloubkou	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 18.08.2021

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby je oprávněný předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je pro vykonání zkoušky vyžadována v souladu s vyhláškou č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), v platném znění, a prokazuje se lékařským potvrzením.

Ověřování kritérií způsobem "písemné ověření"

Autorizovaná osoba připraví test v listinné nebo elektronické podobě.

Pravidla pro aplikaci testů jako způsobu ověřování profesních kvalifikací

Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek (minimálně 60 uzavřených otázek), aby bylo možné jejich kombinacemi vytvářet dostatečné počty různě sestavených testů.

B. Při každé zkoušce musí být ověřené všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:

B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:

Pro každé kritérium existuje nejméně 30 uzavřených otázek.

B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:

Každý uchazeč má ve svém testu minimálně 10 uzavřených otázek, přičemž pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň 5 otázek.

U každé otázky uchazeč bude vybírat z 3 možných odpovědí, z nichž pouze 1 bude správná.

B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:

Za úspěšné splnění testu se považuje 80 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Pokyny pro praktické předvedení:

Veškerá praktická ověření znalostí a dovedností se provádějí s reálnými osobními ochrannými pracovními prostředky (dále jen "OOPP") v simulovaných podmínkách - výcvikový prostor/školicí místnost podle nezbytných materiálních a technických předpokladů pro provedení zkoušky. Při zkoušce jsou používány návody na používání každého typu OOPP použitého při zkoušce.

Ověření kompetencí souvisejících se zpracováním technologického, popř. pracovního postupu, znalostí výrobků souvisejících s OOPP určených po práce ve výškách a nad volnou hloubkou, znalostí pracovních technik a kontrolou OOPP bude posuzováno s ohledem na správnost a úplnost technologického, popř. pracovního postupu, včetně navržení vhodných OOPP, jejich použití a jejich slučitelnost (kompatibilitu) s jinými OOPP. Dále s ohledem na znalost funkce a vlastností OOPP a způsobů jejich použití, znalost technik výstupů, sestupů, polohování a záchrany osob, včetně určení vhodných kotevních bodů a znalost a popis možných poškození OOPP.

Při hodnocení uchazečů při praktické části zkoušky autorizovaná osoba přihlíží zejména k zajištění bezpečnosti a k efektivitě navrženého řešení.

Při ověření kritérií a) až o) kompetence Orientace ve funkcích osobních ochranných pracovních prostředků používaných při práci ve výškách a nad volnou hloubkou přidělí autorizovaná osoba uchazeči konkrétní vzorek příslušného OOPP, který uchazeč popíše a vysvětlí jeho funkci.

Ověření kritéria c) kompetence Volba pracovních technik a použití OOPP pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou se týká těchto situací:

- vázání uzlů při ukotvení lana
- vázání uzlů při spojení dvou lan,
- vázání uzlů při použití lana k jištění
- vázání uzlu vhodného k asymetrickému zatížení
- vázání samosvorného uzlu

Ověření kritéria a) kompetence Vyhodnocení rizik při práci ve výškách a nad volnou hloubkou a zpracování technologického, popř. pracovního postupu pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou, spočívá ve výčtu rizik souvisejících s ochranou proti pádu pro zadanou konkrétní situaci. Autorizovaná osoba předá uchazeči jako podklad fotografii/obrázek nebo textový popis místa práce (např. budova, most, ocelová konstrukce, demolice, svislý terén, stožár, stísněný prostor, apod.) a na základě těchto informací musí uchazeč o získání kvalifikace komplexně vyhodnotit existující rizika.

Ověření kritéria b) kompetence Vyhodnocení rizik při práci ve výškách a nad volnou hloubkou a zpracování technologického postupu, popř. pracovního postupu, pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou spočívá v návržení patřičných opatření na odstranění nebo minimalizaci rizik vyhodnocených v rámci kritéria a) této kompetence a na tomto základě pak návržení bezpečného postupu práce.

Ověření kritérií a) až e) kompetence Volba pracovních technik a použití osobních ochranných pracovních prostředků pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou spočívá v předvedení popsaných činností v podmínkách, které simulují skutečné prostředí práce ve výšce a umožňují pohyb ve výškovém rozmezí alespoň 7 m. K dispozici musí být kotevní body s dostatečnou únosností, uchazeč použije reálné OOPP. Před zkušební komisí mohou toto kritérium plnit maximálně 3 uchazeči najednou.

Ověření kritéria d) kompetence Volba pracovních technik a použití osobních ochranných pracovních prostředků pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou je založeno na posouzení fotografií nebo obrázků různých pracovních činností a určení odchylek a rozporů s požadavky právních předpisů, normovými požadavky a požadavky správné praxe. Autorizovaná osoba musí mít k dispozici soubor podkladů čítající minimálně 50 různých fotografií formátu A4 nebo obrázků.

Ověření kritérií b) až c) kompetence Školení pracovníků vykonávajících práce ve výškách a nad volnou hloubkou simuluje školení pracovníků vykonávajících práce ve výškách, kdy školeného pracovníka zastupuje zkušební komise, a spočívá v praktickém předvedení školení pro kompetenci Orientace ve funkcích OOPP používaných pro práce ve výškách a nad volnou hloubkou a kompetenci Volba pracovních technik a použití osobních ochranných pracovních prostředků při práci ve výškách a nad volnou hloubkou, přičemž uchazeč předvede školení dvou jím vylosovaných kritérií z každé z těchto kompetencí.

Z důvodu zajištění bezpečnosti fyzických osob může autorizovaná osoba omezit přístup veřejnosti do prostor konání praktické části zkoušky.

Uchazeč může používat své OOPP uvedené v seznamu materiálního vybavení zkoušky, které jsou v souladu s platnými právními předpisy a které jsou udržovány v souladu s průvodní dokumentací, což doloží autorizované osobě čestným prohlášením. Použití vlastních OOPP uchazečem nezbavuje autorizovanou osobu povinnosti mít k dispozici pro zkoušku své materiální vybavení.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnost práce, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

ROCK Empire, s. r. o.

Vertical Trade, s. r. o.

PAVOUCI, s. r. o.

VANAP, s. r. o.

CRAA - Česká asociace pro aktivity a práce ve výškách, z. s

Alpin Kladno, s. r. o.

OSVČ